

UČEBNÍ FILOSOFIE pro stupeň VIII (VŠEOBECNÉ VZDĚLÁVÁNÍ)

KRÁTKÁ PREZENTACE UČIVA

Tento program popisuje výuku filozofie ve třídě VIII. Jeho hlavním cílem je podporovat **rozvoj osobnosti a sebepoznání** z rozvíjením *dovedností pro nezávislé, kritické a kreativní myšlení*. Formování osobní identity jako hlavní existenciální úkol mladých lidí v tomto věku povzbuzuje: 1. seznámení s možnostmi filozofických znalostí pro porozumění každodenní zkušenosti; 2. studium a aplikace *psychologických modelů pro sebepoznání a rozvoj*.

Výuka filozofie na střední škole vychází z hodnoty a autority filozofické tradice a řídí se následujícími zásady:

- koordinace s potřebami a zájmy studenta; dialogičnost; interaktivita a intersubjektivita ve vzdělávání; vývoj klíčové kompetence; partnerství; rozvoj třídy a školy jako demokratických komunit.

Učivo ve filozofii ve třídě VIII zahrnuje **tři tematické oblasti** - *Poznání a realita, Osobnost a sebepoznání, Základy kognitivní a funkční kompetence*.

Učební plán je strukturován kolem **čtyř hlavních témat**. Školní začíná tématem „Co je filozofie?“ - krátký úvod do specifčnosti filozofie jako „lásky k moudrosti“, historický počátek filozofie a typické existenciální situace, ve kterých klást filozofické otázky. Druhé téma „Osobnost a sebepoznání“ představuje různé antropologické a psychologické přístupy lidský výzkum. Třetí hlavní téma „Mezilidské vztahy“ poskytuje příležitost prozkoumat sociální role, které jedinec má hraje v procesu typických mezilidských interakcí - komunikace, sdílení emocí, skupinový život, týmová práce. Čtvrtý major téma „Osobnost a sociální prostředí“ se zabývá vlivy sociálního prostředí na lidskou osobnost prostřednictvím konceptů konfliktu, agrese a mentálních zdraví.

Jasnou prioritou je postupné budování dovedností a „přenositelných“ kompetencí (třetí tematická oblast, popsána v samostatné tabulce), které se formují v procesu výuky filozofie, ale jsou plně přenosné a použitelné v jiných obsahových oblastech. Tyto kompetence jsou zavedeny a procvičovány na počáteční úrovni v VIII. ročníku a očekává se, že budou plně rozvinuty na konci X. ročníku. Aktivita pro rozvoj přenositelných kompetencí probíhá ve třídách na cvičení *po celý školní rok* u příležitosti *všech* témat z jiných dvě oblastí obsahu. Další tabulka ukazuje příklady konkrétních činností, které přispívají k rozvoji komplexních přenositelných kompetencí.

Zvládnutí dovedností jako priority se projevuje v předpokládaném poměru mezi počtem hodin nových znalostí a praktické činnosti a cvičení, jakož i ve vztahu mezi formami hodnocení. Takto formulované cíle výuky filozofie na VIII. stupni vyžadují aplikaci interaktivních výukových metod a postupné přiřazování různých skupinových úkolů.

Stránka 2

OČEKÁVANÉ VÝSLEDKY UČENÍ NA KONCI TŘÍDY

OBLASTI KOMPETENCE

Osobnost a sebepoznání

- ZNALOSTI , DOVEDNOSTI A POSTOJE**
- Zná základní antropologické a psychologické pojmy a teorie.
 - Analyzuje své vlastní silné a slabé stránky z hlediska vývoje, mezilidské vztahy a interakce se sociálním prostředím.
 - Argumentuje a brání své osobní postavení v různých komunikačních situacích (asertivita).
 - Zkoumá kognitivní problém prací v malé skupině.
 - Aplikuje získané znalosti k dosažení osobního rozvoje a integrity.
 - Snaží se prostřednictvím komunity vybudovat pocit empatie a důvěry v komunitu (skupinu) spolupráce a konstruktivní komunikace.

Poznání a realita

- Zná specifika filozofických znalostí reality: filozofie, pohled na svět, znalosti, moudrost.

Základní kognitivní a funkční kompetence

- K pochopení své osobní zkušenosti používá filozofické a psychologické koncepty a teorie.
- Uvědomuje si důležitost filozofické tradice jako zdroje pro formování a ospravedlňování osobní pohled na svět.

1. Analýza filozofického textu:

Student je schopen formulovat tezi textu a zhodnotit ji z hlediska své životní zkušenosti.

2. Vytvoření analytického textu (filozofická esej):

Student je schopen vytvořit krátký analytický text s jasnou strukturou, ve kterém formuluje problém a dále argumentuje především prostřednictvím příkladů a argumentů z každodenního života a osobní zkušenosti.

3. Účast v diskusi:

Student dokáže jasně a přesně formulovat osobní pozici a zdůvodnit ji. Konstruktivně se účastní dialogické formy filozofického výzkumu s určitou regulací (diskuse).

4. Případová studie:

Student je schopen analyzovat problémovou situaci, formulovat problém nebo konflikt a hádat se osobní pozice.

5. Vývoj projektu (sociální a / nebo výzkumný):

Student je schopen provádět individuální a skupinový výzkum pomocí rozmanitosti informačních zdrojů, dosahuje a prezentuje konkrétní výsledky.

6. Veřejná prezentace (prezentační dovednosti):

Student je schopen strukturovaně prezentovat informace publiku, přičemž sleduje předem stanovenou regulaci a používá různé vizualizační nástroje a technologie.

Stránka 3

VZDĚLÁVACÍ OBSAH

1. TÉMA: CO JE FILOSOFIE?

1.1. Znalosti a moudrost

- Chápe specifika filozofie jako „lásku k moudrosti“.
 - Rozlišuje mezi pojmy znalosti a moudrosti.
 - Rozlišuje filozofické znalosti od znalostí soukromých věd a náboženství.
 - Rozlišuje filozofické od každodenních problémů.
- filozofie, i
znalosti, v**

1.2. Počátky filozofování

- Ví historický vznik filozofie z mytologické myšlení ve starověkém Řecku a popisuje ho prostřednictvím konceptů mýtus a loga.
 - Rozpoznává ve svých zkušenostech situace, které vyžadují filozofii uvažování (překvapení, pochybnosti, hraniční situace).
 - To se liší historicky z existenciálně počínaje na filozofování.
 - Chápe osobní význam filozofie.
- mýtus, log
pochyb, h
situací**

2. TÉMA: OSOBNOST A SEBE VĚDOMÍ

2.1. Osobní identita jako filozofický problém

- Rozumí filozofickému hledání lidské identity skrz vztah mezi pojmy duše a těla.
 - Rozlišuje koncepty jednotlivce a osobnosti (jedinečnost a jedinečnost).
 - Zkoumá aspekty naší osobní identity.
 - Vědom si dynamiky a hodnoty osobního rozvoje.
- jednotlive
tělo**

2.2. Přístupy ke studiu muž

- Zná základní názory (na lidskou psychiku a chování) na behaviorismus, psychoanalýza a humanistická psychologie.
 - Analyzuje podobnosti a rozdíly mezi lidmi a jinými formami existence: zvířata, stroje, počítače atd.
 - Rozlišuje filozofické a psychologické přístupy k výzkumu člověka.
 - Uvědomuje si důležitost psychologických teorií osobnosti pro sebepoznání a osobní rozvoj.
 - Ukazuje postoj k použití filozoficky a psychologicky
- antropolo
člověk, ps
chování**

Stránka 4

pojetí člověka ve smyslu osobní a sociální zkušenosti
Středa.

2.3. Sebeúcta a motivace

- Definuje pojmy sebeobrazu a sebeúcty a rozumí jim propojení.
- Zná model Abrahama Maslowa pro popis lidských bytostí potřeby.
- Zkoumá svůj vlastní obraz a sebeúctu.
- Analyzuje vaše chování prostřednictvím konceptů potřeb, motivů a cíle.
- Koreluje znalost vlastních potřeb a sebeúcty s plány váš kariérní rozvoj.
- Chová se konstruktivně k sobě i k ostatním lidem.

**Sebevědomí
potřeby, r
Kariérní i**

2.4. Osobní rozvoj

- Zná základní teorie, které popisují vývoj osobnosti (sociálně psychologický - E. Erickson, kognitivní - J. Piaget, morálně - L. Kohlberg).
- Definuje pojmy učení, paměť, představivost.
- Aplikuje nastudované koncepty a teorie na vysvětlení situací z osobní rozvoj.
- Zkoumá svůj vlastní způsob učení a používá k tomu techniky efektivní učení.
- Posoudit roli učebních dovedností pro osobní rozvoj prostřednictvím Celý život.

**osobní ro:
paměť, pi**

3. TÉMA: INTERPERSONAL RELATIONS

3.1. Sdělení

- Komunikaci chápe jako sociální dovednost.
- Rozlišuje prostředky verbální a neverbální komunikace.
- Aplikuje techniky pro aktivní poslech v procesu komunikace ve třídě.
- Uznává charakteristické stereotypy jako překážku komunikace a přijetí jinakosti.
- Rozpoznává emoce a podle toho mění své chování (projevuje se emoční inteligence).
- Oceňuje důležitost empatie pro efektivní komunikaci.
- Hájí a argumentuje svou pozici v procesu komunikace (autenticita a asertivita).

**komuniká
asertivita.
inteligenc**

Stránka 5

3.2. Sociální skupiny a role

- Rozpozná typy skupin podle různých kritérií.
- Chápe rozdíl mezi skupinou a týmem.
- Zná alternativní teorie vedení.
- Analyzuje vaši osobní identitu prostřednictvím vaší příslušnosti k různým sociálním skupinám.
- Zkoumá role a vztahy ve třídě jako sociální skupinu.
- Ukazuje připravenost rozvíjet svůj potenciál pro týmovou práci.
- Vědom si důležitosti a vlivu skupinové příslušnosti pro osobní identita a rozvoj.

**sociální sl
role, tým,**

4. TÉMA: OSOBNOST A SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ

4.1. Konflikty

- Zná různé strategie řešení konfliktů.
- Zná příčiny agrese a typické formy agrese chování.
- Popisuje a vyhodnocuje vaše chování v konfliktních situacích, jako je například uplatňují psychologické modely.
- Rozpoznává formy agrese ve škole a komunitě.
- Chápe pozitivní aspekty konfliktu jako příležitost vyjasňování vztahů a řešení problémů.
- Vyhodnocuje efektivní komunikaci a řešení konfliktů jako například možnosti prevence agresivního chování.
- Zná typy závislostí.
- Rozlišuje faktory od příčin závislosti.
- Podívejte se na své osobní zkušenosti na faktory, které k tomu mohou vést

**řešení kor
agrese**

4.2. Duševní zdraví a závislosti

- závislost. Analyzuje vztah mezi duševním zdravím a sebeúctou, osobní a skupinová identita.
- Uznává důležitost vůle a podpory zvládajícího prostředí; s návykovým chováním a udržováním duševního zdraví.

závislost (mentální, ovládání, zdraví)

Stránka 6

Mezi základní kognitivní a funkční kompetence jsou postaveny v průběhu kurzu a všemi tématy. Je to nutné je naplánovat jejich počáteční zavedení do 2 až 4 hodin ročně.

1. Analýza filozofického textu

(použití populárně vědeckých, psychologicky nebo filozoficky texty jako zdroj informace)

- na
- Dokáže rozlišit analytický text (populárně vědecký nebo filozofický) z uměleckého textu.
 - Umí správně formulovat diplomovou práci a klást otázky text.
 - Porovnává informace z různých textů na stejné téma popř problém.
 - Jasně vyjadřuje osobní postoj k textu a argumentuje jej.
 - Formuluje písemně jasnou a srozumitelnou práci / osobní postoj k danému tématu problém.

analytický

2. Vytvoření analytického textu

- Hádá se při psaní práce / osobního postoje, hlavně s příklady a argumenty z každodenního života.

3. Účast v diskusi

- Formuluje jasný a srozumitelný osobní postoj a zdůvodňuje jej.
- uznává potřebu dodržovat pravidla jako podmínku účinnosti diskuze.

4. Případová studie

- Rozpozná studovaný filozofický nebo psychologický problém v popis konkrétní situace (případ).
- Formuluje a argumentuje rozhodnutím nebo osobním postavením.
- Provádí nezávislý skupinový nebo individuální výzkum témat z osnov.

případ

5. Projektová práce

(nezávislý výzkum na toto téma)

- Představuje výsledky svého výzkumu.
- Vytváří konkrétní produkty (prezentace, texty, kreativní formy - koláže, filmy, blogy, wiki ...).
- Dokáže připravit krátkou veřejnou prezentaci s jasnou strukturou (úvod, výklad, závěr).

projekt, c

6. Veřejná prezentace

- Dokáže znázornit svůj výkon pomocí různých nástrojů a technologií.
- Je schopen dodržovat předem stanovené časové a obsahové předpisy pro prezentace.

Stránka 7

DOPORUČENÉ ROZDĚLENÍ PERCENTÁŽE POVINNÝCH LEKCÍ NA ROK

Roční počet hodin studia předmětu filozofie ve třídě VIII je 36 hodin.

Pro nové znalosti

39%

Pro praktické činnosti a cvičení

45%

Pro shrnutí

5%

ZVLÁŠTNÍ METODY A FORMY PRO HODNOCENÍ ÚSPĚCHŮ STUDENTŮ

Hodnocení prospěchu žáka zahrnuje nejen osvojení znalostí, ale také míru osvojení dovedností a jejich žádost o diferencované a odůvodněné vyjádření osobního postavení. Student je veden k tomu, aby si vytvořil osobní přístup filozofické a psychologické problémy, ale způsob jejich řešení je založen na kritickém myšlení a důslednosti, které jsou měřitelné, a proto je lze vyhodnotit. Filozofické vzdělávání vytváří podmínky pro možnou změnu v jednotlivci a společnosti prostřednictvím práce na postojích studentů, které nejsou vždy měřitelné kvantitativními ukazateli.

Důležitou součástí hodnocení je účast studenta na různých formách *skupinových* úkolů. Tímto způsobem jsou rozvíjeny učební dovednosti pro týmová práce a pro pozorování a reflexi skupinových procesů.

Poměr při tvorbě termínu a ročního hodnocení:

Individuální účast na práci ve třídě (analýza textu, diskuse, debaty, případové studie, projekty ...)	25%
Samostatné písemné práce (domácí úkol - analytický text, analýza textu, esej, portfolio, případová studie)	20%
Testy (písemné testy)	25%
Účast ve skupinových praktických aktivitách (diskuse, případové studie, projekty, prezentace, kreativita úkoly ...)	30%

Stránka 8

ČINNOSTI PRO ZÍSKÁNÍ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A TAKÉ JEDNOTLIVÉ VZTAHY

Filozofie učí *systematickému a důslednému myšlení*, které vytváří spojení mezi jednotlivými jevy a celkovým kontextem. Proto c ve vyučovací procesy je možné mnoho interdisciplinárních spojení.

Čtyři z osmi klíčových kompetencí evropského referenčního rámce pro celoživotní učení - dovednosti učení, sociální a občanské kompetence, iniciativa a podnikání, kulturní znalosti a kreativní projevy - jsou optimálně rozvíjeny prostřednictvím školení v filozofie. Zahřnuty jsou prvky dalších tří klíčových kompetencí - komunikační dovednosti v rodném a cizím jazyce a digitální kompetence v komplexních *kognitivních a funkčních kompetencích* (podle evropského rámce kvalifikací), které se formují při školení v filozofie. Rozvoj těchto klíčových kompetencí prochází implementací různých konkrétních aktivit.

Činnosti	Klíčové kompetence	Mezipředmětové odkazy
Ve třídě Použití na populární psychologické nebo filozofické texty jako zdroj informací (v bulharštině a cizí jazyky podle profilu školy)	vědecký, komunikace v rodném jazyce komunikace v cizích jazycích (podle profilu školy)	Bulharský jazyk a literatura, cizí jazyky - dovednosti analýzy textu - objev filozofických problémů / témat v literární a publicistické texty
Pořádání diskusí o problémech, důležité pro osobnost a vzdělání komunita (skupina, třída, škola) Případová studie	komunikace v rodném jazyce veřejné a občanské kompetence komunikace v rodném jazyce veřejné a občanské kompetence	Bulharský jazyk / cizí jazyky - dodržování jazykové normy občanská výchova přírodní vědy, historie a civilizace, IT, geografie a ekonomie, občanská výchova
Příprava veřejných prezentací z individuální a skupinové výsledky výzkumné úkoly	komunikace v rodném i cizím jazyce digitální kompetence iniciativa a podnikání učební dovednosti	- dodržování jazykových norem na výstav využívání ICT při získávání informací a dělat prezentace plánování a implementace individuálních skupinové výzkumné úkoly, týmová práce občanská výchova
Setkání s odborníky (např. Konzultanti na kariérní rozvoj, práce se závislými a atd.) Analýza hudebních děl a děl na umění (obrazy, filmy, videoklipy)	komunikace v rodném jazyce veřejné a občanské kompetence iniciativa a podnikání komunikace v rodném jazyce kulturní povědomí a kreativita	literatura, historie a civilizace, obrazová umění, hudba

Mimo třídu

Individuální nebo skupinové studie v internet na témata z programu

Návštěva na odlišný institucí (poradenská centra, nevládní organizace, školení organizace)

Kreativní úkoly - kresby, hudba, poezie, próza, umělecký fotografování, počítačová grafika, divadlo atd.

komunikace v rodném i cizím jazyce
učební dovednosti
digitální kompetence
veřejné a občanské kompetence
komunikace v rodném i cizím jazyce
učební dovednosti
iniciativa a podnikání
veřejné a občanské kompetence
kulturní povědomí a kreativita

- vyhledávání a kritické vyhodnocování ir (v rodném nebo cizím jazyce)

občanská výchova

výtvarné umění, hudba - vyjádření filozofické myšlenky prostřednictvím stuc umění